

Eläinlääkärilehden kirjoittajan ohjeet: muut artikkelit ja aineisto

Suomen Eläinlääkärilehti on Suomen Eläinlääkäriliiton julkaisema ammattilehti. Nämä ohjeet koskevat lehden muita artikkeleita ja muiden palstojen tekstejä. Lehden tieteellisille artikkeleille on oma ohje.

Eläinlääkärikirjoittajat ovat lehden tärkein kirjoittajaryhmä.

Kirjoitusten tulee olla yleistajuisia ja suomenkielisiä myös ammattitermistön osalta niin pitkälle kuin on mahdollista. Muista kuin suomenkielisistä aineistoista sovitaan erikseen.

Kirjoitusta pohtiessasi mieti, mitä kertoisit aiheesta kollegalle tavatessani hänet. Uudet, ajankohtaiset aiheet ovat kiinnostavia.

Kirjoitusten edellytetään pohjautuvan punnittuun ammatilliseen tietoon. Tutustu lehden palstoihin tässä kirjoitusohjeessa ja julkaistuissa lehdissä.

Kaikkien tekstien julkaisemisesta päätetään vasta, kun teksti on luettu ja hyväksytty toimituksessa. Toimituksella on oikeus editoida tekstiä.

Eläinlääkärilehti kuuluu Aikakausmediaan eli pyrkii noudattamaan Journalistin ohjeita.

Toimituksellinen ja mainosaineisto pidetään erillään lehdessä. Mainostilan myynnistä kerrotaan vuosittaisessa mediakortissa verkkosivuilla.

Julkaisuoikeudet

Julkaisemme lehden artikkelit myös internetissä. Kirjoittajan on huolehdittava tekijänoikeuksista kaiken aineiston, myös kuvien ja taulukoiden suhteen. Lehti voi käyttää artikkeleita myöhemmin eripainoksena tai muulla tavalla.

Kirjoittajan on kerrottava mahdolliset aiheeseen liittyvät sidonnaisuudet toimitukselle.

Lähetä tekstin ja muun aineiston mukana lyhyet tiedot kirjoittajasta titteleineen ja työ- tai opiskelupaikkoineen. Kirjoitusten yhteydessä julkaisemme toimituksen valitsemat tiedot kirjoittajasta.

Lehden palstat ja pituudet

Pääkirjoitus-palstalla kirjoittaja vaihtuu joka numerossa. Toimitus sopii pääkirjoituksista etukäteen. Tavoitteena on kertoa alan merkittävistä asioista. Kirjoitus käännetään ruotsiksi. Enimmäispituus suomeksi on 3 600 merkkiä*.

Muu artikkeli (erotuksena tieteellisistä) on ammatillinen tai alaan ja ammattiin liittyvä kirjoitus, joka perustuu punnittuun ammatilliseen tietoon. Emme pääsääntöisesti julkaise muualla julkaistuja tekstejä. Tarjoajan tulee kertoa, jos teksti on julkaistu muualla. Tuoreet käytännöt ja uudet tiedot ovat lukijoita erityisesti kiinnostavia aiheita. Aiheen mukaan pituus voi olla noin 4 100–12 900 merkkiä* eli 1–3 lehden valmista sivua, sovitusti ja perustellusti kirjoitus voi olla pidempi. Valokuvia ja kuvatekstejä toivotaan mukaan, katso kohtaa *Kuvat*. Toimitus lyhentää ja muokkaa tekstiä tarvittaessa.

Kolumni-palstalla ennakoon sovitut alan ihmiset kirjoittavat pohtimistaan alaan liittyvistä asioista. Kolumnien tyyli on erilainen kuin asiatekstien. Kolumnisti voi käsitellä näkökulmia jakavaa aihetta, kun perustelee näkemysensä.

Lukijalta ja Näkökulma -palstoilla voidaan julkaista perusteltuihin mielipiteisiin nojaavia kirjoituksia. Lukijalta-kirjoitus voi olla Näkökulmaa henkilökohtaisempi. Kirjoittaja on vastuussa tekstistään myös julkaisemisen jälkeen. Kirjoittajien tulee noudattaa hyviä tapoja ja kunnioittaa muiden mielipiteitä. Enimmäispituus ilman eri sopimista on noin 3 900 merkkiä*. Toimitus lyhentää ja muokkaa tekstiä tarvittaessa ja ratkaisee, kummalla palstalla teksti julkaistaan.

Matkaraportti voi kertoa kongressimatkasta, harjoittelusta, erikoistumisesta tai muusta pidempiaikaisesta työskentelystä tai opiskelusta eläinlääkärinä ulkomailla tai Suomessa. Tavoitteena on kertoa eläinlääkärin työn kannalta uutta, hyödyllistä tai muuten mielenkiintoista asiaa. Kohdemaata voi kuvata lyhyesti. Aiheen mukaan pituus voi olla 4 100–7 200 merkkiä* eli 1-2 lehden valmista sivua. Toimitus lyhentää ja muokkaa tekstiä tarvittaessa.

Työn ääressä -palstalla voi kertoa kollegoille arkityön kiinnostavista tai erikoisista, tavallisuudesta poikkeavista tapauksista. Aiheena voi olla praktiikan tapahtuma, valvonnassa tai tutkimuksessa eteen tullut tilanne tai muu kiinnostava, ehkä varoittavakin esimerkki harvinaisesta tilanteesta. Kirjoituksen pituus voi olla 2 700–6 800 merkkiä* eli enimmillään kaksi lehden valmista sivua. Toivomme kirjoittajalta valokuvia tai ideoita kuvitukseen mahdollisuuksien mukaan. Tarvittaessa toimitus hankkii kuvan. Toimitus lyhentää ja muokkaa tekstiä tarvittaessa.

Mikä on diagnoosisi? -palstalla julkaistaan kuvallisia, sanallisia tai sekä että pulmia eläinlääketieteen aloilta: kliinisestä eläinlääketieteestä, hygieniasta, lihantarkastuksesta ja niin edelleen. Tekstin tulee koostua kysymyksestä ja erillisestä vastauksesta. Mukana saa olla kuvia, joihin on selvästi merkitty, ovatko ne osa kysymystä vai vastausta. Kysymyksen toivepituus kuvineen on puoli sivua, eli noin 1 700 merkkiä.* Vastauksen enimmäispituus on yksi sivu eli noin 3 900 merkkiä.* Kuvien pitää olla painokelpoisia, katso ohjeen kohtaa *Kuvat*. Aiempia diagnooseja on julkaistu muun muassa lehdissä 1, 2 ja 4 vuonna 2016 sekä 3, 4, 5, 6, 7 ja 8 vuonna 2015.

Uusia julkaisuja -palstalla sekä esitellään että arvioidaan alan ammatillisia kirjoja. Kirja-arvioista sovitaan etukäteen, ideoita arvioitavista kirjoista voi lähettää toimitukseen. Arvostelun enimmäispituus on noin 3 900 merkkiä.*

Ajankohtaista-palstalla julkaisemme sekä liiton jäsenasioita että ajankohtaisia uutisia, tietoja muiden tahojen tiedotteista, kuulumisia alan tapahtumista. Palstalle saa lähettää aineistoa. Toimitus valitsee ja muokkaa julkaistavan aineiston. Mainostilaa myydään erikseen. Vuosittaiset tiedot ovat mediakortissa.

Kurseja kotimaa ja ulkomaat -palstoja varten saa lähettää ehdotuksia julkaistaviksi tiedoksi. Toimitus valitsee julkaistavat tiedot. Mainostilaa myydään erikseen. Vuosittaiset tiedot ovat mediakortissa.

Henkilöuutiset-palstalla julkaistaan valikoituja tietoja väitöksistä, nimityksistä, tutkinnoista, palkinnoista, edesmenneistä ja muusta henkilöihin ja organisaatioihin liittyvästä. Tietoja voi lähettää lehdelle, kunhan lähettäjälle on lupa tietojen käyttöön. Toimitus valitsee julkaistavat tiedot.

Ohjeita kirjoittamiseen

Artikkelin otsikot, väliotsikot ja jutun aloittava ingressi

Otsikko on muutaman sanan pituinen, siis lyhyempi kuin tieteellisessä artikkelissa ja suoraan asian ytimeen menevä. Otsikossa pyritään ilmaisemaan lyhyesti kirjoituksen keskeisin sanoma.

Artikkeli alkaa ingressillä, josta lyhyesti (vain 1–3 lausetta) käy ilmi, miksi juttu on tehty ja miksi se kannattaisi lukea. Mallia voi katsoa julkaistuista lehdistä. Ingressissä on siis tieteellisestä jutusta poiketen tarkoituksin paljastaa uutinen, uutuus, jutun ydin. Ingressin jälkeinen ensimmäinen tekstikappale on ilman väliotsikkoa.

Väliotsikot ovat suotavia, ja niitä voi olla suhteellisen tasaisin välein tekstissä. Lyhyys ja ytimekkyys toimivat tehokkaimmin. Tarkoitus on nostaa esiin lukijaa kiinnostavaa asiaa, ei kuvata jutun rakennetta. Toimitus voi lisätä kirjoitukseen väliotsikoita.

Tietoruudut

Jotain keskeistä tietoa voi sijoittaa erilliseen tietoruutuun, joka sitten taitollisestikin keventää juttua. Tietoruudussa voi olla vaikkapa jonkin määritelmä, taustatieto, organisaation esittely, tilasto tai muu sen kaltainen tieto. Tietoruudun käyttö parantaa jutun luettavuutta.

Lisätiedon lähteet ja kirjallisuusviitteet

Älä käytä tekstissä kirjallisuusviitteitä kuten tieteellisessä tekstissä.

Hyvin lyhyt lista kirjallisuudesta voi olla tekstin jälkeen otsikolla *Lisätietoa aiheesta*. Tarvittaessa jonkin teoksen voi esitellä tietoruudussa. Myös kirjallisuuslähteiden suhteen esitystapa on erilainen kuin tieteellisissä artikkeleissa: tässä riittävät lyhyemmät tiedot, joilla lähde on kuitenkin mahdollista löytää.

Kuvat

Toimita kuvat digitaalisina jpg-, tif-, png- tai eps-muodossa riittävän suurina tiedostoina (resoluutio 280 pistettä tuumalla eli dpi, käytännössä vähintään satoja kilotavuja, mielellään vähintään 500 kt, oleva tiedosto). Tekstitiedostoon tallennetut kuvat eivät ole painokelpoisia. Verkkokäyttöön sopivat muutaman kilotavun kuvat eivät sovi käytettäväksi painetussa lehdessä. Tärähtäneet, liian pimeässä kuvatut tai muutoin epäselvät kuvat eivät sovi käytettäväksi lehdessä.

Mikroskooppikuvista pitää mainita suurennos tai piirtää kuvaan mittajana. Kuvan digitaalinen muuntelu sen selventämiseksi täytyy mainita kuvatekstissä.

Piirroskuvia voi lähettää skannattuina tiedostoina painokelpoisella resoluutiolla (resoluutio 280 pistettä tuumalla eli dpi).

Taulukot, jotka on tehty näytöllä käytettäväksi (esimerkiksi Power Point), eivät automaattisesti sovi käytettäväksi painetussa lehdessä.

Nimeä kuvat niin, että toimitus tietää, mikä kuva on kyseessä. Älä numeroi kuvia. Kirjoita kuvatestit tekstin kanssa samaan dokumenttiin. Kuvatestin tarkoitus on selventää tai taustoittaa kuvan asiaa.

Kuvaajan nimi ja yhteystiedot pitää kertoa. Kuvan lähettäjä on vastuussa kuvan luovuttamisesta Eläinlääkärilehden käyttöön, lähettäjällä pitää olla oikeus antaa kuva lehden käyttöön.

Toimitus valitsee, mitä kuvia lehdessä käytetään.

Muista nämä kirjoittaessasi

Vältä passiivia.

Tiivistä tekstisi, ettei toimituksen tarvitse tehdä sitä puolestasi. Usein toistuvat sidesanat kannattaa poistaa tekstistä.

Käytä suomenkielisiä termejä niin paljon kuin ymmärrettävästi on mahdollista.

Älä käytä injektiotavan lyhenteitä sc, iv, im ja ip, vaan kirjoita antoreitit suomeksi, esimerkiksi laskimonsisäisesti tai suun kautta.

Suomessa futuuri ei ole 'tulee tapahtumaan' vaan 'tapahtuu'. Tarvittaessa siihen voi liittää aikamääreen (ensi vuonna, tulevaisuudessa).

Tavallisia sanoja tai sanontoja ei lyhennetä: esimerkiksi, muun muassa, ei mm., ei esim.

Kirjoitettuun tekstiin eivät sovi kaikki puhekieliset ilmaisut.

Käytetyistä lääkkeistä mainitaan ensin geneerinen nimi, kauppanimi, vahvuus, lääkemuoto ja valmistaja. Tavaramerkin tai rekisteröidyn tavaramerkin symbolia ei käytetä. Ensimmäisen maininnan jälkeen käytetään geneeristä nimeä.

Lähetä aineisto sähköpostilla

Eläinlääkärilehteen tarkoitetut artikkelit lähetetään sähköpostilla osoitteeseen toimitus@sell.fi. Kerro viestissä lyhyesti, millaisesta aineistosta on kyse, kuka kirjoittaja on ja miksi aihe on kiinnostava ja onko muuta, mitä toimituksen on syytä tietää. Kerro myös kuvaajan nimi. Kirjoittajan on oma-aloitteisesti kerrottava mahdolliset aiheeseen liittyvät sidonnaisuudet tiedoksi toimitukselle.

Suurten kuvatiedostojen lähettämisestä verkon kautta voidaan sopia erikseen.

Toimitus ei vastaa pyytämättä lähetyistä aineistoista.

Tarvittaessa mielessä olevasta juttuideasta voi olla yhteydessä

- toimitukseen toimitus@sell.fi,
- toimitusneuvoston jäseniin (nimet ovat verkkosivulla www.sell.fi) tai
- päätoimittajaan.

Kirjoitus- ja kuvapalkkiot

Suomen Eläinlääkärilehti maksaa kirjoitus- ja kuvapalkkioita joistakin artikkeleista ja kuvista. Pääsääntöisesti lehden vakiot-osuuden aineistoista, esimerkiksi henkilöjutuista, kurssitapaamisista ja ajankohtaisista ei makseta kirjoituspalkkiota. Kirjoituspalkkioista kerrotaan verkkosivulla.

Eläinlääkärilehden kirjoitusohjeet ja muita tietoja on verkossa Suomen Eläinlääkärilehden verkkosivulla www.sell.fi, kohdassa Eläinlääkärilehti.

*merkkiä = luku, joka sisältää tekstin välilyönnit. Tämän luvun käyttäminen toimii parhaiten aiheissa, joissa saattaa olla pitkiä ja moneen kertaan toistuvia termejä.